

Skolnummer

Undervisningens mål:
Ett ansvar för
hela världen

Erfarenheter från
klassrummet

Hon dansar för
sitt folk

Et kritiskt universitet

ny värld

I BILD

NR 9 1968

Tidskrift för Moralisk upprustning

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utgives av IDÉ och KULTUR

Utkommer en gång i månaden

Nr 9 - 1968

I redaktionen

Finn Harald Wetterfors

Jan Franzon

Gunnar Wieselgren

Lennart Sjögren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare

Einar Engebretsen Norge

Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år (12 nummer)

Sverige kr 20 —

Danmark dkr 25 —

Finland mk 17 —

Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavägen 34 VI 11134 Stockholm

Postgiro 70 61 90 Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2

Postboks 1243 Vika Oslo 1

Postgiro 12 579 Tlf 44 64 78

Fotografier och teckningar med tillstånd av

Sid 1 F H Wetterfors 4—5 Danielle

Maillefer F H Wetterfors 7—9 Danielle

Maillefer 10 David Channer

© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Frank Varding Sarpsborg

Makter och människor

Avskyn mot övergreppet på det tjeckoslovakiska folket har blandats med en djup respekt för dess sammanhållning och disciplin inför övermakten. Att i en smaskuren tid uppleva detta folks storhet, dess mod i en tid som präglas av fruktan och feghet, dess karlek till sitt eget land i en tid av likgiltighet har appellerat till människors samveten världen runt.

Manga frågar sig: Betyder det tjeckoslovakiska dramat början av en ny period av det kalla kriget? Kommer den osakerhet Sovjet visade under augustidagarna att leda till att man dar på nytt forsansar sig bakom en mur av misstanksamhet och isolationism?

Svaret på den frågan finns inte bara i Moskva. Utvecklingen i Osteuropa ställer också västern på prov. Eftergivenhet kan betyda självuppgivelse, enbart motstånd kan betyda att klyftan mellan Europas båda halfter växer sig allt djupare.

En indisk journalist, som bedomde situationen i Europa från asiatisk synvinkel, sade nyligen: »Handelserna i Tjeckoslovakien har djupt skakat Asien. Det är fel enbart att beundra det tjeckoslovakiska folkets mod eller att bli gripen av dess moraliska och andliga dilemma, då det framför kanonmyningarna måste besluta om det skulle fortsätta att följa sitt samvete. Splittringen i den icke-kommunistiska världen innebar ett lika allvarligt hot mot det tjeckoslovakiska folket som tanksen som rullade in. Vi måste i denna tid bli klara på hur vi skall kunna göra sluta på korruptionen, självskheten och självupptagenheten i den icke-kommunistiska världen. Människor måste våga att låta sig ledas av Gud, annars domer de andra nationer att bli behärskade av tyranner.»

Navrattens politik forenad med forhardad cynism, är inte begränsad till något bestämt system. Politiskt, ekonomiskt och privat liv måste nu lyftas in i en annan dimension. Tidens problem är övermänniskliga och driver folken ut i en kansla av vanmakt. Det måste till en övermännisklig faktor för att man skall komma i nivå med farorna och möjligheterna.

Det är vår uppgift att bygga en värld, där både ost och väst har en framtid.

Bilden på omslagssidan

En överläggning mellan några av föredrags hållarna och andra delegater utanför huvudbyggnaden i Caux vid konferensen för »Nya perspektiv för undervisning och fostran». Fr v: professor Werner Stauffacher, Lausanne, rektor Sven Måsen, Göteborg, Philip Vundla, ordförande för Förbundet för afrikanernas sociala, ekonomiska och kulturella framsteg i Sydafrika, rektor Mohammed Ahmed Idris, Eritrea, professor Samuel Rolier Genève och professor Fadhil Jamali, Tunisien.

Lärare, elever och föräldrar BYGGER FRAMTIDENS SAMHÄLLE

Av adjunkt GUNNAR FUR

»Vi lärare måste gå på offensiven, beredda att bli en tagg i kottet på 'the establishment' tills karaktären blir det explosivt nya i samhället, i stället för att anpassa oss till status quo!» Detta yttrande falldes av en engelsk universitetslektor under konferensen »Nya perspektiv för undervisning och fostran» 27 juli–11 augusti i Caux i Schweiz med tusentals deltagare från 44 länder

I Moralisk upprustnings Mountain House mottas lärare på alla stadier från forskollärare till universitetsprofessorer. Från Norden deltog 150 97 norrmän och svenskar flog med charterplan från Oslo. Indiska i saris jämte folk från Hongkong, Burma och Ceylon representerade Asien. Den blonde rektorn från norr om polcirkeln motte har kolleger från Asmara i Etiopien, iförda vit turban och mantel, och från Uganda. Här hordes engelska med akta sydstatsaccent och alla slags europeiska brytningar.

Några ord av en kvinnlig rektor i Burma fangar temat för konferensen: »Den riktige läraren bekymrar sig inte bara om sin egen skola utan också om hela världens öde.» Med konferenssalens imponerande världskarta bakom sig hävdade den norske lektorn Erling Forland: »Vuxna som inte är lidelsefullt engagerade i att ändra på det som är fel i samhället är lika farliga för sitt land och för världen som vilka som helst unga som är ute för blodig revolution.»

Men om vi ska ändra, måste vi gå till roten med problemen. »Lagarna i Sydafrika är outhärdliga», fastslog den dynamiske Philip Vundla från Johannesburg, ordförande för Förbundet för afrikanernas sociala, ekonomiska och kulturella framsteg i Sydafrika. »Men i en del länder har lagarna ändrats och valdet ändå ökat, därför att folks motiv förblivit de samma. Vi måste ändra människorna

såväl som lagarna», understroök han. »Jag blir upprörd, när jag har i Europa ser unga afrikaner apa efter de vita. De måste vara lika hårdföra som de som kämpar för sina liv i Rhodesias skogar. De måste vara hårdföra i att göra det rätta.»

Några osteuropeiska studenter på kort besök under konferensen gav perspektiv på vår uppgift. »Det var en chock att komma till väst och finna att något sådant som Moralisk upprustning fanns. Här i Caux har vi sett det förverkligat som vi alltid drömt om. Det största vi kan ta med oss hem är en ny eld och nytt hopp, som nästan dött i våra hjärtan, att det ännu finns människor som bryr sig om andra och lever för världen och vill ta itu med orättvisan överallt.»

Världen stod i centrum i Caux. En ny värld och ett nytt samhälle, där alla har lika värde och lika möjlig heter att utveckla sitt bästa, där människor ständigt är beredda att förändras och samhället därför inte blir fastlåst i olika former, det var de nya perspektiven. »Här har jag sett monstret till det nya samhället», bekände en fransk student i Caux. En av dem som sakerligen bidrog till det intrycket var den engelska flickskolektorn som efter sin pensionering besökt 14 länder från Cypern till Nya Zeeland och knutit kontakter med ansvariga skolledare. En av dessa, Indiens undervisningsminister dr Triguna Sen, hade med henne särskilt talat om behovet av karaktärsfostrande studiematerial i sitt lands skolor.

En ny värld var också det som fångat de omkring 200 ungdomarna i konferensen. Bland dem var medlemmarna i den europeiska musikalen *Luta er ut* som också framförde Peter Howards pjäs *Diplomaterna* och den nyinstuderade musikalen *Den försvinnande on*. De har satsat tid, pengar, karriärmöjligheter och privat intressen för att genom dessa media

vacka Europa till ansvar för den värld som lider.

Konferensens dagsprogram omfattade tre sessioner. Den första – och bäst besökt! – började 7.30. I huvudsessionen talade bl a dr Fadhil Ja mali, professor i pedagogik vid universitetet i Tunis, E. Roller, professor i experimentell pedagogik vid universitetet i Genève och professor Theo Spoerri, Zürich. Med en simultanovertalning kunde de deltagare som så önskade följa förhandlingarna på sitt eget språk.

Den tredje sessionen ägnades åt arbetsgrupper. I nio sektioner arbetade man med att utforma praktiska hjälpmedel för karaktärsfostran i skolan: böcker, teaterpjäser, sanger, dockteater och sammanställning av erfarenheter från hem och skola till en handbok för lärare i hela världen. Dr Triguna Sen önskade om sådant material var en av inspirationskällorna till denna insats.

Som en alldeles speciell form av arbetsgrupper kan man kanske räkna de frivilliga lag som utförde olika praktiska uppgifter som matlagning, dukning, servering och diskning.

Hur frigor vi de skapande krafterna hos alla? Denna fråga i inbjudan till konferensen fick många svar. Lärare och föräldrar berättade, hur de funnit svar till fruktan för eleverna, bitar mot kolleger och själviska livsmål och därigenom kunnat hjälpa elever i olika konfliktsituationer. I både föredrag och kortare anföranden betonades behovet av absoluta normer, viljan att leva för andra och världens behov och övertygelsen, att varje människa har liksom en inbyggd kompass i sitt inre som säger henne vad som är rätt och orätt. Att följa denna inre röst är frigorelsens nyckel.

Vad detta betyder för både skola, hem och internationella relationer belystes bl a av en afrikansk rektor och

Forts sid 14

Professor Fadhil Jamali Tunisien, (med boken) i samtal med fr v lektor Erling Forland, Oslo rektor Wedad Jeha Libanon och statsvetenskaparen Abdelmajid Amari Tunisien

Under konferensen »Nya perspektiv för undervisning och fostran» i Caux i juli-augusti togs frågan om undervisningens mål och uppgift i en revolutionär tidsålder upp i flera föredrag. Här återges utdrag ur några av dem.

UNDERVISNINGENS MÅL:

Pedagogerna kan förändra världen

Av dr Fadhil Jamali, professor i pedagogikens filosofi vid universitetet i Tunis samt f d stats- och utrikesminister i Irak

Jag är lärare. Det är ett halvt århundrade sedan jag först började som grundskollära. Nu undervisar jag lärare, eftersom mina elever är lärare och rektorer.

Undervisningen kan astadkomma mycket i världen. Jag tror att pedagogerna kan förändra världen.

Svarigheterna i vår egen tid, antingen det gäller krig i Vietnam, Mellanöstern eller Nigeria eller social oro som konflikten i USA eller studentrevolten, är av ideologisk art. De är ett resultat av det sätt man tankar på, av ens uppfostran, av den moraliska grund man bygger på. Det är detta som avgör om man går till höger, till vänster eller rakt fram.

Vad är det för ideologi som ligger till grund för undervisningen idag? Här lurar två faror. Å ena sidan faran för de ofullständiga, ensidiga och smalspariga ideologierna. Vi minns alla nazismen. Å andra sidan finns det ideologier som diskriminerar på grundval av hudfärg eller religion. Vi kan inte tillåta att en felaktig ideologi ligger till grund för undervisningen.

Men så finns det pedagoger som säger: »Vi behöver ingen ideologi.

Slapp loss de unga och låt dem själva finna sin väg.» Det är en annan ytterlighet, som är mycket farlig och som lämnar många ungdomar i Europa, Asien och Amerika åt sig själva med följd att de kommer på avvägar.

Vår undervisning idag pressar antingen alltför mycket på eleven och gör honom till en maskin eller robot, eller låter honom gå utan vägledning. Båda delarna är fel. Vi behöver en undervisning som innefattar både elevernas deltagande och vägledning av dem.

Vilka är då elementen i den ideologi som vi bör bygga på? Vi måste låra de nya generationerna att det finns en ordning i vårt universum och att det finns en mening med det. Inte ens den som förnekar att det finns en Gud kan förneka att en sådan ordning existerar. För det andra måste vi låra ut vad broderskap vill säga. Det får inte finnas någon åtskillnad, ingen diskriminering, mellan man och kvinna, mellan raser eller folkslag. Vi måste träna de nya generationerna i att vara universella i sitt tankande, att först och främst vara medmänniskor.

För det tredje måste undervisningen låra oss respekt för sanningen, den sanning som vetenskapen uppdagar. Vetenskapen är densamma i Europa, Asien och Amerika.

Ett ansvar

Om vi skall låra oss att leva tillsammans i fred, behövs en moral för alla människor. Moralisk upprustning riktar världens uppmärksamhet på fyra normer – ärlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek. De gäller för alla, öst, väst, nord, syd, muhammedaner, kristna, ateister, hela mänskligheten. De är livets ABC.

En ny kursplan

Ur ett anförande av Roland Wilson, Storbritannien, vid öppnandet av konferensen i Caux.

Det talas en hel del om revolution i världen. En revolutionär hamnarbetare från Liverpool sade: »En så revolutionär idé som dessa fyra normer – ärlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek – har aldrig någonsin kommit från Kreml.» Den idén har nu börjat tillämpas i hamnarna. Och jag skulle vilja framhålla vid denna konferens för uppfostran, att det inte är en revolutionär värld vi lever i utan en reaktionär värld, i trängande behov av en tillräcklig revolution.

I mitt land, Storbritannien, talas det mycket om piller. Man kan förebilda sig liv med piller, och jag vågar påstå, att det inte kommer att dröja länge, för man kan också fram-

kalla liv med ett piller. Är det revolutionart? Bygger man en ny värld på det sättet? Vi har ännu inte fått ett piller som kan få fria män och kvinnor att välja det världen behöver hellre än det de själva vill ha. Men det är vad vi måste låra människorna i dag.

Det undret sker just här i Caux. Jag tror, att viljan är starkare än pillret. Jag tror att motiven är maktigare än enbart intellektet. Och en fundamental sanning som vi upptäcker här är att intellektet fungerar bäst, när det är upplyst av den kraft som skapade intellektet. Det är denna kraft som vi här sysslar med. Det är vad Frank Buchman kallade andens elektronik. Jag skulle önska att andens elektronik studerades i alla skolor.

Jag tror inte att Gud använder sin tid till att hinna ifatt människostyrda revolutioner. Han söker efter män och

varje skolas normala kursplan, och naturligtvis också i varje hem. En pojke eller flicka som nu lämnar skolan för att ge sig ut i den moderna världens faror och svarigheter utan ett svar till dessa krafter är som en krabba utan skal. I mitt land undervisar vi barnen om fattigdomen i sådana delar av världen som Asien och Afrika. Skulle vi i våra skolor kunna ta itu med den moraliska fattigdomen i Europa, Asien och Afrika och verkligen lansera ett botemedel som folk skulle kunna använda? En handbok i dessa ämnen skulle kunna gå ut i miljoner exemplar världen runt.

„Något att gå till Golgata för“

Av dr. theol. Klaus Bockmuhl,
Västtyskland

För att en människa skall kunna existera i framtiden måste vi ge henne ett mål i livet, ett perspektiv. För några få år sedan, innan dörrar och fönster

att hon kan hanföra allt som sker och allt hon gör till en central punkt, precis som ett bra filosofiskt system hjälper oss att få perspektiv inte bara i »andens rike» utan också i verkliga livet.

Jag beklagar den nu för tiden vanliga installationen bland västerländska pedagoger, att de inte får agna sig åt moralisk fostran av eleverna eller ha något att göra med karaktarsfostran. Det är en teori som betyder, att man inte engagerar sig och är moraliskt neutral.

Ekvatorn möter polcirkeln. Rektor Kibi rige, Uganda, visar rektor Söderblom Klruna, på en punkt i konferensprogrammet.

Den första kvällen, när jag kom till mitt universitet som studentpräst, fick jag besök av en student som hade haft ett fullständigt sammanbrott under sin studietid. Han sade så här: »När mina vänner och jag började studera, var vi verkligen beredda att offra vår bekvämlighet för våra studier och för att åstadkomma någonting för vårt land. Men sedan motte vi ett system av kalkylerad kompromiss, som dodade våra själar. Många av mina vänner helt enkelt anpassade sig efter detta bekväma liv, men jag kunde det inte.» Det som skulle ha format människan kom i stället att oundvikligen deformera henne. I en kristid måste undervisningen låra människorna att skilja mellan gott och ont. Om vi inte gör det, har vi redan banat väg för diktaturen, där andra kommer att avgora gott och ont för oss på det sätt som passar dem bäst.

för hela världen

kvinnor som vill hålla jämna steg med Hans revolution, och det är vad vi här att göra nu. Det är den enda revolution som betyder något.

Jag hoppas, att kursplanen vid våra skolor – framtidens skolor – diskuteras vid den här konferensen. Alla barn skulle till exempel få lära sig ärlighet och renhet lika självklart som de får lära sig läsa och skriva. Och de är i själva verket lika mycket alfabetiserade utan det ena som utan det andra. Vi behöver badaderna.

Jag skulle önska, att svaret till hat, bitterhet och fruktan fanns med i

hade slagits sönder vid Sorbonnes universitet, gjorde man en undersökning av de franska studenternas attityder. En flickas ord återgavs: »Vi har ju praktiskt taget allt vi behöver. Men vi saknar det nödvändigaste: en mening, ett mål och ett hopp för oss själva och världen.»

Detta gäller också om studenterna i Sovjetunionen. När den unge jugoslaviske författaren Mihailow, (född i ett vitt bekant i fängelse i sitt hemland), för några år sedan besökte Moskva, delgav studenterna honom, att de var missnöjda med »bröd allena», och att de väntade på en tredje revolution, »en andens revolution» som skulle ge dem det de mest långtade efter: något att leva för som »det vore värt att gå till Golgata för» som de uttryckte det.

Ett sådant perspektiv kommer att ge människan en ny nivå av medvetenhet, formaga att urskilja företeelserna i världen och bedöma vad som sker runt omkring henne. Det gör,

Några av de norska deltagarna i en paus i förhandlingarna. I framre raden: fru H. lektor och fru Jon Henden och folkhögskollärare Johan Henriksen. I bakgrunden: adjunkt Harald Krag Ronne.

ERFARENHETER FRÅN KLASSRUMMET

En rad lärare från olika länder gav under pedagogkonferensen i Caux exempel på hur karaktärsföstran i skolan och lärarens engagemang i samhället kan gestalta sig. De exempel som publiceras på denna sida gavs av svenska och engelska lärare

»I en av mina klasser hade jag en mycket blyg pojke, som standigt misslyckades i sina prov», berättar lärarverksadjunkt *Sven Fraenki* från Örebro. »När han fick en fråga, brukade han tafatt stiga upp, stamma fram ett par ord och så tvärtystna. Jag blev ofta irriterad på honom – det var ett sadant slöseri med tiden, tyckte jag.

Så en dag hade jag ett samtal med hans far, som gav mig en helt ny bild av pojken. Han sade att han hade en mycket stark vilja – mitt intryck hade varit att han var en svag karaktär.

Morgonen efter samtalet med fadern hade jag tre tankar: först att be pojken inför klassen om ursäkt för min otalighet, så tala med honom enskilt och erbjuda mig att hjälpa honom och slutligen att berättat för honom om en pinsam upplevelse som jag hade haft vid hans ålder.

Det gick efter beräkning, tills vi kom till den tredje punkten. Vi satt mitt emot varandra i mitt hem och talade om en fråga i språkläran. Jag kände, att nu var tiden inne för att ge honom mitt förtroende.

Som barn hade jag haft ett oknamn »Tuppen». Mitt hår växte som en kam. Plötsligt slog det mig, att jag riskerade att kallas Tuppen som läraren också under resten av mitt liv, om jag berättade detta för min elev. Så jag fortsatte med lektionen istället, men nu gick det inte så bra. »I skolan hade jag ett oknamn», sade jag så. »De kallade mig för Tuppen» – »Det är likadant med mig», sade han. »Mig kallar de Banan».

Sedan började han tala mera fritt om sig själv och sina svårigheter. Han var mer rädd för sina kamrater än för lärarna. Vi satt tysta en stund, och sedan berättade han om ett par till

fallen, då han varit oärlig mot kamraterna och bestämde sig för att säga dem sanningen.

Nasta dag när jag gav honom en fråga i klassen, steg han snabbt upp, gav ett fullständigt svar med klar och fast röst. Alla de andra vände sig om och tittade på honom. Han förbättrade sig så mycket, att han fick godkända betyg i slutet av terminen, vilket ingen hade väntat.

Kort därefter lämnade jag denna skola, men genom mina kolleger hörde jag, att hans framsteg fortsatte.»

☆

Sven Masen, rektor för Ekebacks rektorsområde i Västra Frölunda vid Göteborg, gav följande exempel på förändring i skolans vardag.

»En dag var min hustru och jag ute och handlade, då en flicka från en åttonde klass kom fram till mig. Hon beklagade att hennes klass måste flyttas från mitt rektorsområde, då hon tyckt att andan varit så god där. Det fanns en orsak till flickans förtroende: fulla hanvandelse till mig. Något hade hänt i hennes klass tidigare under terminen.

Genom en lärarinna hade jag uppmärksamats på, att jag handlat fel mot en pojke i hennes klass. Några dagar senare gick jag till klassen, hälsade på dem och sa: »Ni kommer alla ihåg, hur jag förmodligen var orsak till att Goran blev utskrädd?» Jag sag hur allas ögon riktades mot mig och Goran, och oron stod på helspann. »Det var mycket fel av mig», fortsatte jag, och vände till Goran. »Vill Du förlåta mig?» Pojken förupp och sa ett eftertryckligt »Ja!». Så lämnade jag klassen.

Ett par dagar senare kom jag gående

i korridoren och fick höra ett väldigt ovasen från samma klassrum. Det verkade vara rena upploppet. Utan fördom stod Matti, ofta sedd i samma situation, ett resultat av vårt yttersta disciplinmedel i dagens skola. På min fråga medgav han att han hade del i uppdraget i klassen. »Låt oss gå in tillsammans och se vad vi kan göra!» foreslog jag. Det blev tyst, när vi kom in och jag frågade dem, vad som stod på. Många av dem hoppade upp och beklagade sig över lärarens orättvisa behandling av Matti och klassen i övrigt. Jag ställde frågan, om de gjort något galet. Djuptystnad. På min direkta fråga till Matti, erkände han sin del i braket och jag sa: »Vad gör du nu?» – »Det vet jag inte», kom det buttert från Matti. Min nästa replik blev: »Minns du häromdagen i det här klassrummet, då jag pratade med Goran?» Alla log igenkännande, Matti ljusnade och gick efter viss tvekan fram till läraren och sa: »Förlåt mig, för att jag var dum!» – »Nu är det Du som har bollen», sa jag till läraren. Han såg på mig och på klassen och sa efter några inledande ord: »Förlåt mig, att jag förlorade humoret och bröt ut mot er!» Under ett befriande sus lämnade jag klassen.

En tid senare talade läraren om, hur han och klassen hjälpts åt att arrangera en stor fest. Det hade skapat en helt ny kontakt mellan elever och lärare. Varje gång jag såg eleverna i den klassen, som nog var den svåraste i skolan, fanns där en glimt i ögonen på dem. Flickan, som kom fram till mig ute på stan, tillhörde de aggressivaste i den klassen, men hennes uppskattning av andan i vår skola går utan tvivel direkt tillbaka på denna enkla serie av förändrad inställning hos rektor, elev och lärare.»

☆

Förhållandet mellan de nya immigranterna och den gamla befolkningen i England är ett problem som med varje dag blir allt allvarigare. En rektor vid en småskola i Birmingham, som ligger i den del av landet där svårig

Forts sid 14

Professor Theo Spoerri Zürich (vid svarta tavlan) leder en seminariegrupp i kursen i «Ansvärligt ledarskap i vår tid». Deltagarna kommer från olika delar av Mellanöstern, Afrika och Europa

KURSER I CAUX

Samtidigt med konferensen i Caux pågår kurser för ungdom, som tränas i att ta ansvar för allt större kretsar av människor. För studenter, yngre krafter inom olika grenar av näringslivet, aspiranter till diplomatisk tjänst av olika slag eller till en insats i våra landernas anordnas särskilda treveckorskurser.

I dessa kurser ingår ett studium av de politiska, ekonomiska och moraliska krafter som har format historien fram till vår tid, de viktigaste ideologiska huvudströmningarna under 1900-talet och deras ursprung, skeendet bakom aktuella världshandlingar, den mänskliga faktorn i utveck-

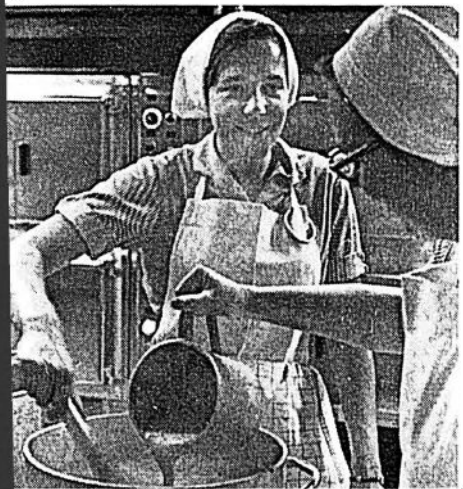
lingen och hur människor kan förändras.

Man kan också delta i kursen för internationell matlagning. Denna sommar har ett femtital flickor fått lära sig hur man kan skapa en miljö, där människor från varje bakgrund kan

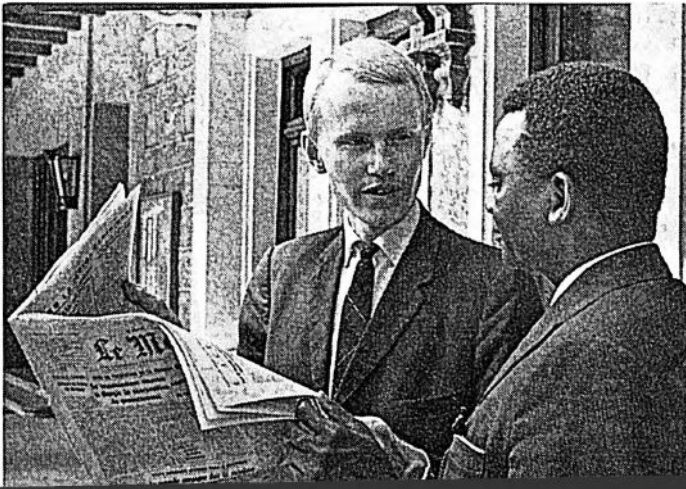
motas och känna sig hemma och där man kan nå fram till verklig enighet. Undervisningen omfattar bl.a. tillagandet av karakteristiska rätter från många länder, servering med omsorg och fantasi, planerandet av inbjudningar för 2, 20 eller 200 personer osv.

Rektor Daw Nyeln Tha från Burma ger en humoristisk introduktion till asiatisk matlagning

Methe Magnus, sjukskoterska från Norge och Marketta Varoma laborant från Finland, lagar chokladsås för 700 personer

Nils Erik Särnbrink, ungdomssocialdemokrat från Örebro och Isaac Amata från Nigeria diskuterar de franska studenternas aktion i våra Amata har just fullbordat synkroniseringen av MRA-filmen «Frihet» på hausaspråket, som talas i den nordliga delen av Nigeria

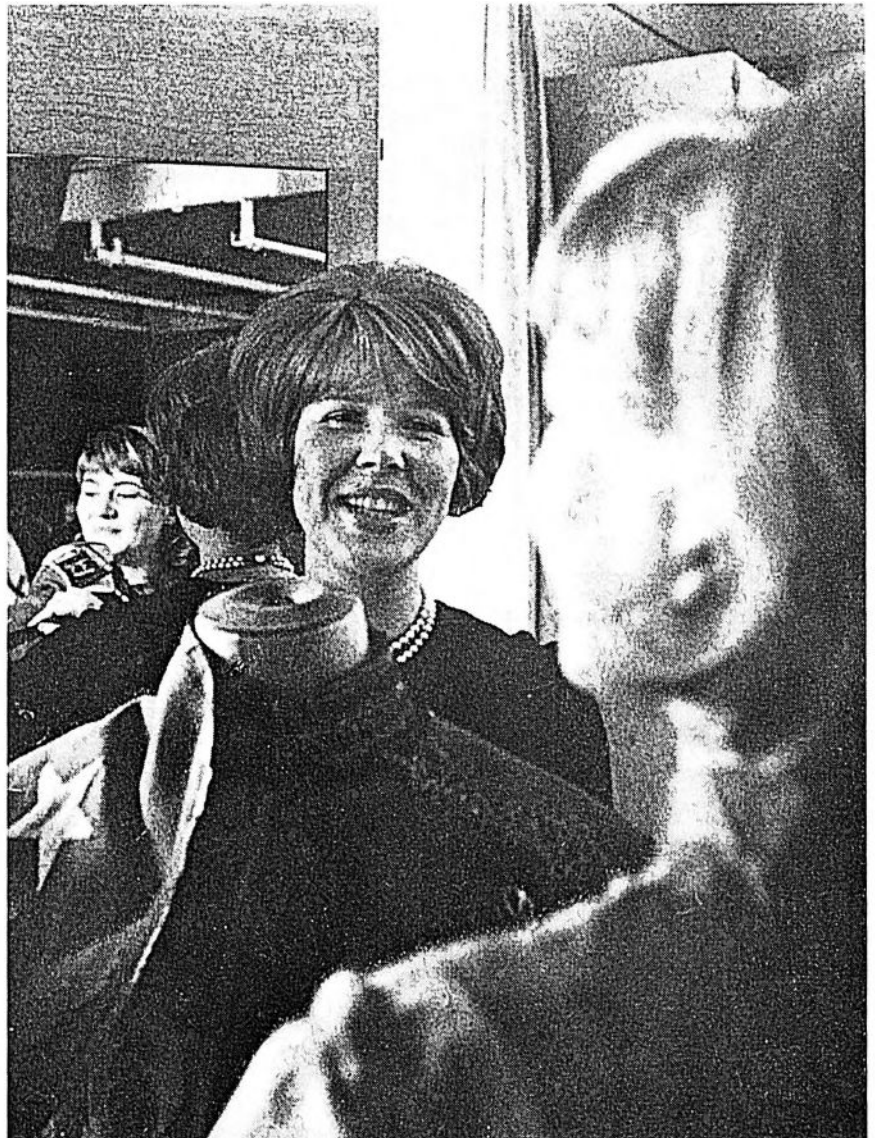
I arbete bakom k

↑ Orkestern med medlemmar från sex nationer består av batteri, trumpet saxofon klarinett basgitarr sologitarr och piano

Unga regissorer har iscensatt tre pjäser i Caux under sommaren John Austin, England (t h) regisserade »Diplomaterna» med bl a teater eleverna Henri Thébaudeau Frankrike, och Rosemary Pnelps England

↓ Man måste planera val för att transportera en trupp på 60 st plus allt scenmaterial. Transportchefen Lars Thulin, Sverige, (t h) går igenom en detalj med Peter Thwaites från Australien

Kulisserna

Det sjuder av liv bakom kulisserna i Caux, där ungdomar från många länder förbereder sig för krävande uppgifter under de kommande månaderna.

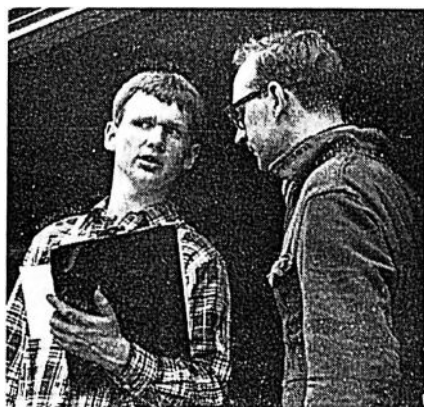
På det här uppslaget får Ni möta ungdomar som håller på att utarbeta nya uttrycksformer för vad de tror på.

En europeisk show som de satt upp med 60 deltagare har inbjudits till Frankrike, Holland, Cypern, Libanon och Malta i höst. Under det gångna året gavs den bl a i Österrike, England och Sverige. »Luta er ut», som musikalen heter, utmanar Europa till att överbrygga nationella motsättningar och göra sig ansvarigt för en värld som präglas av rasstrider, svält och osäkerhet.

Ann Kristin Thulin, Stockholm (i mitten), är ansvarig för kostymerna. Spegelbilden tillhör Anna Robach, Stockholm.

Gunnar Söderlund, 16 år från Norrköping, har en hård arbetsdag som belysningsmästare. I hans uppgifter ingår att svara för 150 projektörer. Här överlaggar han med inspicienten Alan Weeks från England (t.h.), som tidigare tjänstgjort som radiotekniker under en expedition i Antarktis.

En massscen repeteras

Ljussättningen korrigeras för en scen i »Luta er ut». I förgrunden Neerja Chowdhury, arkitekts dötter från Indien.

HON DANSAR för sitt folk

Av ANDERS ESKELAND

Orientalisk dans har aldrig intresserat mig. Men under konferensen för undervisning och fostran i Caux i sommar sag jag *Vijayalakshmi Subrahmanyan* från Sydindien utföra en traditionell indisk dans. Hon trollband publiken. Var och en av de graciöst utförda rörelserna talade sitt tydliga språk.

En dag satt vi och pratade. Hon berättade om sig själv. Hennes far var gruvingenjör och hon är den äldsta av nio syskon. Efter skolan började hon studera på universitetet i Bangalore.

Men hon hade också lärt sig dansa. Att dansa är en hobby för många indiska flickor, särskilt i Sydindien, säger hon. Människorna där är konstnärligt begåvade och det tar sig uttryck i sång och dans.

Vijayalakshmi har utvecklats till en framstående danserska. Hon har uppträtt för bl a Chou En lai, Nehru och Ayub Kahn.

Dansen är i hög grad en religiös uttrycksform. Det är ett medium som gemene man förstår. Det är ett sätt att ge uttryck åt djupa sanningar. Där utgör språkbarriärer och analfabetism inga hinder.

Det var på en ungdomskonferens för moralisk uppbyggnad, som jag kom på tanken att uttrycka idéer med

min dans. Vijayalakshmi blev ivrig. Jag måste be henne tala långsammare för att hinna skriva ned allt.

Jag tänkte på byarna, fortsätter hon. Det finns över 500 000 byar i Indien. Människorna där följer noggrant vad som sker i världen. Dagligen samlas hela byn för att lyssna på uttalandena genom den kanske enda radio, som finns där. De har hört om Vietnam, konflikten mellan Sovjet och Kina, rasoroligheterna i USA. Men ingen talar om för dem att de kan ha en del i att skapa fred.

Därför satte Vijayalakshmi samman ett dansspel om djur. Varje djur representerade en nation – Sovjetunionen, USA, Kina osv. Hon beskrev i dansen de krafter som verkar i folken och skapar konflikter – hat, misstro, arrogans, självishet – och hur dessa krafter kan övervinnas. Framställningen var mycket enkel och mänsklig. Folk älskade den dansen. De förstod att den gällde dem själva också. Den engagerade dem i kampen för att skapa ett riktigt samhälle i Indien.

Men är det möjligt att nå hela landet i tid? Fragar jag.

Indien hotas av allvarliga problem, svarar hon. Och de som ser dem måste ta itu med att lösa dem. Någon måste göra det. Under de sex månader som gått, sedan ett nytt centrum för Mora-

lisk uppbyggnad öppnades i Panchgani, har urgamla fordomar och gammalt hat börjat brytas ned i byarna runt omkring och dryckenskapen, som är ett stort socialt problem, har gått tillbaka avsevärt. När människor upplever friheten i att lyda Gud och ingenting mindre, frigörs revolutionära kvaliteter i dem som gör det möjligt för dem att ändra på situationen. Det är vår uppgift att hjälpa dem att finna den friheten. Och det vi själva kan göra är att göra det Gud säger till oss.

På detta sätt planerar vi att nå allt fler människor och ge dem den träning de behöver. Ett sätt att nå många är genom moralisk uppbyggnadsfilmer och skadespel.

Vad tänker denna unga indiska om Europa?

I Indien är många människor intresserade av vad som sker i Europa – och bekymrade för det. Men vi kan inte att europeer i allmänhet behöver förstå att det brådskar att göra något åt behoven i världen. Om Europa misslyckas är det ute med Indien. Samtidigt välkomnar vi de europeer som vill komma till Indien och lära oss hur man skall leva samman i ett samhälle där man bryr sig om sina medmänniskor. Vi är tacksamma för dem som redan har kommit för att ge något till vårt folk.

ETT KRITISKT UNIVERSITET

Av professor EILIV SKARD, Oslo

Universitetet befinner sig idag i strål- kastarljuset. Det sitter på de anklagade bank Ungdomens revolt rundt varlden har forst och framst gallt denna arevordiga institution universitetet ar verklighetsframmande, sjalvtillrackligt kort sagt, oengagerat. Vilken nytta kan vi ha av den objektiva vetenskapens skrivbordsproblem i en tid som kraver stallningstagande och handling? Sådana fragor tranger sig pa varje ung manniska som brottas med konflikten mellan teoretiska studier och langtan efter att gora en praktisk insats - engagemang, for att anvanda ett aktuellt modeord.

Den gamle Carl XIV Johan sade en gang traffande till den unge entusiasmen Henrik Wergeland »Ingen stor handling utan lidelse!» Forskningens nyktert konstaterande satt att tala i indikativ leder inte i och for sig till handling, det gor bara engagemangets tandande imperativ.

Det ar nagot riktigt i ungdomens protest, nar den vander sig mot ten denser i tiden som mekanisering, byratisering och avpersonalisering. Och det ligger nagot riktigt i kravet pa ett radikalt och kritiskt universitet. Men om man kraver att universitetet skall

vara knutet till politiska och sociala dagsteorier, da ar man pa vag bort fran bade kritik och radikalism. Det ar reaktionen som visar sig, nar en Hitler vill krossa den fria vetenskapen och en Stalin vill kontrollera den.

Om man skall skapa ett kritiskt universitet, da kravs i forsta hand den explosiva radikalitet som finns i den fria forskningen - den som »intet tar for givet», som alltid ar pa vag, som finner det nya och vrakar det gamla, och som darfor aldrig kan bli en pålitlig vapendragare till ett system, en institution, en politisk dogm av vad slag det vara må, utan som alltid måste vara en protestant, en opposent och opprorsmakare - som »tvingar dig att ga / dar du inga fotspår / har att lita pa» (Karin Boye). Den sanne forskaren och den sanne studenten ar installad på den hogsta och adlaste formen av kritik, namligen sjalvkritiken.

Vi skall gora allvar av ett kritiskt universitet. Men då måste vi komma ihåg att detta forutsatter en grundlaggande overtygelse: det finns en sanning, radikalt åtskild från logn och humbug, som det ar vår plikt att soka. Ingen av oss har monopol pa den,

J. M. Ugland & Co. A.s

GRIMSTAD

den star utanfor oss och ovanfor oss. Den kan vanda sig mot oss, nar vi minst anar det. Vetenskaplig forskning kan gora slut pa nationalistiske myter och pa marxistisk eller liberalistisk dogmatik.

Många anser att doktorsdisputatio nerna vid universitetet ar konstiga, forlegade. Men de ar faktiskt nagot mer an en form de åskådliggor ett viktig drag i vetenskapens vassen. Vetenskapen ar en dialog, en dialektisk process, som soker sig fram till en sanning, som ingen ager eller kan finna ensam. Vi behover diskusjon, vi behover opposition! Sanningen skall gor eder fria, står det i Skriften. I det långa loppet bekräftas detta av erfarheten.

Om vi insett detta och accepterat vetenskapens betingade sanningskrav, da kan och skall vi engagera oss. Någon sade en gang: Ingen kombination ar mera sallsynt an foreningen mellan ett kritiskt intellekt och en glodande entusiasm. Ingen kombination ar vardefullare. Det ar just den kombinationen som unga manniskor bor ta med sig ut i samhallslivet - från ett kritiskt universitet.

LEGEMIDDEL FRA

Novid
hurtig
lindring

ved hodepine
NOVID

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, roumatlige nervesmerter, tannpine, menstruasjonssmerter og forkjølelsesubehag. Novid i vann er behagelig i bruk og skånsom selv for omfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

HYEGAARD & CO AS OSLO

Saxat och citerat

DEN VERKLIGA RAKNINGEN SOM maste betalas har annu inte skrivits ut. Det ar var generations skuld i forhallande till de barn som foddas pa 40-talet. Vi lamnade dem at sig sjalva att lopa efter pengar och att aldrig lara kanna det nodvandiga matt av offer, anstrangning, kamp och tro som hor till livet. Den rakningen maste betalas i hardare valuta an sedlarna i våra plånbocker, den maste betalas med en valuta som kommer från våra hjartan. Ty ungdomen kommer inte att acceptera något från oss om vi inte uppriktigt tillstar vårt misslyckande.

Journal de la France Agricole
(i en artikel om vem som skall betala kostnaderna for oroligheterna i maj)

DET KRISTNA LIVET KRAVER VIL-LIGHET att forändras och att forandra den varld som annu inte uppnatt det mal som Gud satt for den. En ny livsstil kommer inte att produceras av dokument utan av personlig forpliktelse, som innebar beredvillighet att organisera om vår tid var kapacitet och vara pengar, och kanske riskera livet sjalvt for att uppnå ett rattvisare samhalle, dar det finns mera medkansla.

Rapport till Varldskyrkorådets
4:e generalforsamling i Uppsala
från dess sektion VI »Mot nya livsstilar»

JAG FORUTSER ATT DET FOR många kommer att bli svart att acceptera allt detta. Många roster, forstarkta av moderna propagandamedel, hojs mot kyrkans auktoritet. Kyrkan forvånas inte over att hon, likt sin gudomlige Grundare, ar »ett motsagelsens tecken» men fortsatter anda, odmjukt men fast att forkunna hela morallagen. Kyrkan skapar inte lagen och domer inte over den hon bevarar och tolkar den och kan aldrig saga att något ar tillatet som ar i strid mot manniskans verkliga basta. Nar kyrkan forsvaret akten-skapets lagar vet hon att hon medverkar till en verkligt mannisklig civilisation. Hon vill inte att manniskan skall kapitulera for tekniken och forlora sitt ansvar.

Men jag skulle inte ge tillrackligt uttryck for kyrkans omsorg om jag inte också uppmanade manniskorna till en hederlig fodelsekontroll. Hur svart det an kan vara. Kyrkan kan inte heller bete sig annorlunda mot manniskorna an vad hennes Fralsare gjorde. Medveten om deras svaghet har hon medlidande med dem alla och tar emot syndarna. Men hon kan fordenskull inte avsta från att undervisa om det som ar det manniskliga livets verkliga lagar under Guds andes ledning.

Kyrkans lara kan forefalla många svar, for att inte saga omojlig att praktisera. Och givetvis kraver denna lag, liksom allt som ar stort och riktigt, allvarlig anstrangning och ihardig vilja. Ja, den skulle inte vara mojlig utan Guds hjalp.

Paul VI i den påvilga
encyklikan »Humanae Vitae»

GRUNDTANKEN BAKOM VÅR GAL-LANDE abortlagstiftning ar att abort ar en nodfallslosning som endast får tillgripas i undantagsfall och nar mycket allvarliga principiellt huvudsakligen medicinska skal talar darfor. Aborttillstand beviljas nu pa så generosa grunder, att det med visst fog kan påstås att ett tillstand som ligger mycket nara »fri abort» inforts utan att lagstiftaren pa något satt gett sitt bifall. De som pa faltet har att tillampa lagen har helt enkelt genom en ny gradvis liberaliserad praxis satt sig over lagstiftarens intentioner.

Svenska Dagbladet 12 8 1968

HUNDRATALS MILJONER I SUB-VENTIONER rullar arligen in i jordbruket ut over de norska slattlanden i soder. De renskotande samerna — som forsoker dra nagonting ut ur var kargaste jord — avspisas med några småsmulor. De har ingen påtryckningsgrupp i regeringen och stortinget, liksom de sadesodlande bonderna pa Ostlandet.

De forfogar heller inte over talfora och skrivskickliga kvinnor och man som med buller och bang kan rycka ut i press, radio och TV for att genomdriva kravet pa rattvisa loner och rimlig lordagsledighet. De ar så fa, så anonyma och befinner sig så långt borta. T o m regerings rad for samefragor har sitt sekretariat i Karasjok, en halv kontinent från den bykratiska labyrinten i huvudstaden, dar fragorna avgors — eller laggs pa is.

Ar detta minoriteternas ode i en »majoritetsdemokrati»? Kommer deras svaga rost alltid att forsvinna i larmet från de stora och starka? Ar nodropen från norr också en kraftig anklagelse mot vårt folkstyre?

Vi ar radda for att svaret ar ja.

Ur »Ett nodrop och en anklagelse», ledare i Arbeiderbladet, Oslo, 19 8 1968

MINST AV ALLT FÅR VI PÅ NÅGOT satt forsoka »gora det (evangeliet) lattillgangligare» for var tids manniskor genom att forminska dess sanningskrav och eliminera allt som inte kan forstas av intellektet. Det ar i sjalva verket en hopplös uppgift, eftersom vi aldrig skulle bli fardiga med den. Ty så snart vi accepterat tanken pa ett allmant acceptabelt evangelium maste vi vara beredda pa en nyrevidering av evangeliet infor varje ny manniska vi moter. Det ar lustigt att just det evangelium som inte later sig anpassas efter tidens manniskor visar sig passa tidens manniskor. Gud har namligen pa forhand anpassat det for manniskans djupaste behov istallet for manniskans vaxlande smak.

Ur »VI glemmer oss på bedehuset» av socialminister Egil Aarvik, Oslo

Kort nytt

London Med ett chartrat flygplan reste 132 delegater till industrikonferensen i Caux, som avslutades den 8 september. Den brittiska delegationen bestod av industriledare och representanter för fackföreningsrörelsen.

USA Sammanlagt över 60 amerikanare deltog i undersökningskonferensen i Caux under sommaren.

Panchgani Indien Agatha Christie och Morris West hör till de författare som har givit bidrag till byggandet av Moralisk upprustnings nya centrum här. En ung flicka från Wales uppmanade dem till detta sedan hon själv hade salt sin ponny och givit pengarna till samma ändamål.

Paris Medlemmar av den franska nationalförsamlingen har under sommarens lopp övervarit föreställningar av den högaktuella komedin *Stackars Clementine* som handlar om en liten republik med politisk oro, snarlik den franska situationen i varas. Pjäsen fick ett entusiastiskt mottagande av industriarbetare, studenter, konstnärer och franska politiker. En rad parlamentariker som också är borgmästare i sina resp hemstäder har inbjudit pjäsen till dessa.

Colombo Presidenten i senaten i Ceylon, A Ratnyake, uppmanade i ett tal Ceylon att lyssna till det budskap som Moralisk upprustning för fram. Han varnade för den splittring som nu gör sig gällande i landet och som kunde leda till samhällets odelaggelse. Presidenten talade vid öppnandet av Moralisk upprustnings filmfestival.

Sophus Lies gate 5 Oslo En australisk politiker, en framstående amerikansk negerledare, indiska studenter, skolfolk, affärsman och studenter från Tyskland återfinns bland de hundratals människor som besökt Moralisk upprustnings centrum här i sommar. Ett par föredrag och diskussionskvällar för norska studenter anordnades på försommaren.

London 100 biskopar besökte Moralisk upprustnings centrum här i samband med den s.k. Lambethkonferensen, som arrangeras av den anglikanska kyrkan vartionde år.

Libanon Generaldirektören för ungdom och sport i Libanon Issam Haider, har inbjudit den europeiska musikalen *Luta Er ut* till att besöka landet. Hela ensemblen skall vara statens gäster. Inbjudan överräcktes i Caux av en ung student från Beirut, Rames Salame. Han berättade att den europeiska styrkan skall träffa inte bara tusentals studenter från hela världen som studerar vid Beirut's fyra universitet utan också Libanons folk.

Det härskar ett stort tomrum i unga arabers sinnen, sade Salame. Den revolution, den dynamiska moraliska ideologi som denna europeiska styrka representerar, kommer att ge oss ett tillräckligt stort mål att leva och kampa för.

Den europeiska musikalen uppmanar europeerna att ta ansvar utöver gränserna för deras egen överflöds kontinent.

Caux Fru Henrine Ward Banks ordförande för kommittén för de mänskliga rättigheterna i Florida, USA, och kvinnlig dekan vid det kända negeruniversitetet Bethune Cookman College sade i samband med öppnandet av septembersessionen i Caux: »Fragan om Amerikas karaktär är för mig mer angelägen än t o m rasfragan. I min hemstad, Chicago, har vi upplevt skräck och blodutgjutelse. Jäse landsman som bekämpar varandra, ungdom som slåss mot äldre för sina rättigheter. Min bön är att de som får ansvarsposter i USA skall bli människor med statsmannakvalitet och karaktär. Vi behöver människor som inte söker makt och som inte är styrda av andra män med pengar utan människor som har omsorg om alla och envar, om dem som rostat på dem och om alla som behöver deras ledarskap.»

Den amerikanska negerpedagogen sade att hon nästa år önskade ta med sig till Caux konferensen en stor grupp kvinnor från USA: »Jag önskar att varje dag av mitt liv skall bli använd för att besvara splittringen vid mitt universitet, i min stad, i mitt land och i världen», slutade hon.

Colombo Statsminister Senanayake, oppositionsledaren fru Bandaranaike och generalguvernören mottog Rajmohan Gandhi, chefredaktör för veckotidningen HIMMAT i Indien, när denne under månadsskiftet augusti-september besökte Ceylon för att konferera om Indiens och Ceylons gemensamma ansvar för världsutvecklingen. Den ledande pressen på sinhala, på tamil och på engelska gav besöket stor uppmärksamhet.

Lärare, elever och föräldrar

Forts. från sid 3

en norsk prest Den forre talade om sitt hat mot Amerika och hur han erfarit att det forsvunnit Dar betydde det något, att en amerikansk student ska, som arbetat med u landsprojekt i Indien blev arlig om hur hon kravt, att människor i Afrika och Asien skulle andra sig »I luset av absoluta normer såg jag emellertid, hur jag måste andra mig själv och hur jag med min egen och mitt folks själv rattfardighet har provocerat mycket av hatet mot Amerika i hela världen» Prasten talade som foralder om hur generationsmotsattningarna i hans egen familj overbyggats, nar han och hans son talat ut i en fullstandigt ny anda av oppenhet och arlighet Många konferensdeltagare gjorde liknande erfarenheter pa andra omraden

Ett askådligt exempel pa de sociala verkningarna av absoluta normer gavs vid ett besok hos storbyggmastaren Gottfried Anliker i Luzern Denne demonstrerade sitt foretag som han driver med absolut arlighet och omsorg om andra som grundprincip Hans firma har i flera år producerat 20 % billigare bostader an andra firmor

»Jag har deltagit i många pedagogkonferenser, men denna var den mest fruktbarande», sade en kand schwer-

Erfarenheter från klassrummet

Forts. från sid 6

heterna blivit sarskilt stora, berättar om hur hon tagit itu med att soka finna losningar pa sitt verksamhets falt, skolan

»Jag kom till Caux forsta gången for tva ar sedan», sager rektor *Martje Warnes* »Jag återvande till England med ett beslut att gora mig ansvarig for situationen inom under visningen i landet Som ett resultat av vad jag lart mig i Caux blev jag inom ett halvar darefter erbjuden positionen som rektor for en småskola

Jag blev stel av radsla Tidigare hade jag alltid ryggtat tillbaka for att ta nagot som helst ansvar Dessutom fann jag, att 20 % av barnen var immigranter och att dar fanns många problem Procenttalet okade så småningom till 25 % och ar nu uppe i 30 %

Vid det forsta terminsslutet infann sig en enda mor Av modrarna till 200 barn i skolan kom en enda, en indiska Varfor? Jag borjade forsta, att de var radda, radda for att inte

zisk larare »Den har konferensen har berort mig pa fyra plan som manniska, som foralder, som larare och som ordforande i ett nationellt lararforbund »

forsta och att inte bli forstadda Allt detta skapar sa mycket bitterhet och hat, och vi bygger upp en verklig rasbarriar mellan oss

Så fick jag tanken att ordna en samling en eftermiddag uteslutande for indiska modrar Kort tid darefter larde jag kanna en ung indisk akademiker som erbjod mig sin hjalp Hon besokte alla de indiska hemmen och inbjod personligen alla indiska modrar att komma till skolan Gensvaret var fantastiskt De allra flesta modrarna kom - också några av faderna - men de var fulla av fruktan Anda tror jag, att det var andan i skolan som hjalpte dem att overvinna sin fruktan och sina fordomar Vi bad dem tala om for oss, hur vi kunde hjalpa dem och deras barn Det var en mycket glad och opprymd grupp av modrar som lamnade skolan den dagen

Pa det sattet borjade vi bygga upp ett forhallande av fortroende som också innebar forandring for många pa olika punkter

Det jag mest av allt glader mig at ar, att man nu kan fa se engelska och indiska modrar stå och prata och trivas med varandra pa barnens lekplatser Varje morgon brukar nagra av modrarna titta in till oss i klassrummet Vi hindrar dem inte De kommer for att saga god morgon Nar jag ar på vag hem, star de i dorr oppningen och bjuder in mig till en kopp te

Nar jag atervander till skolan har ifran ar det med en ny vision for vad dessa manniskor kan ge och vad vi tillsammans kan ge till vart land, vilket skulle kunna betyda mycket »

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først løses opp i tynntarmen. Pakninger a 30 og 100 tabletter På apotek uten resept

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten maveirritasjon

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Var spesialitet
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler
80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S
Rådhusgt 3, Oslo 1

MIBO

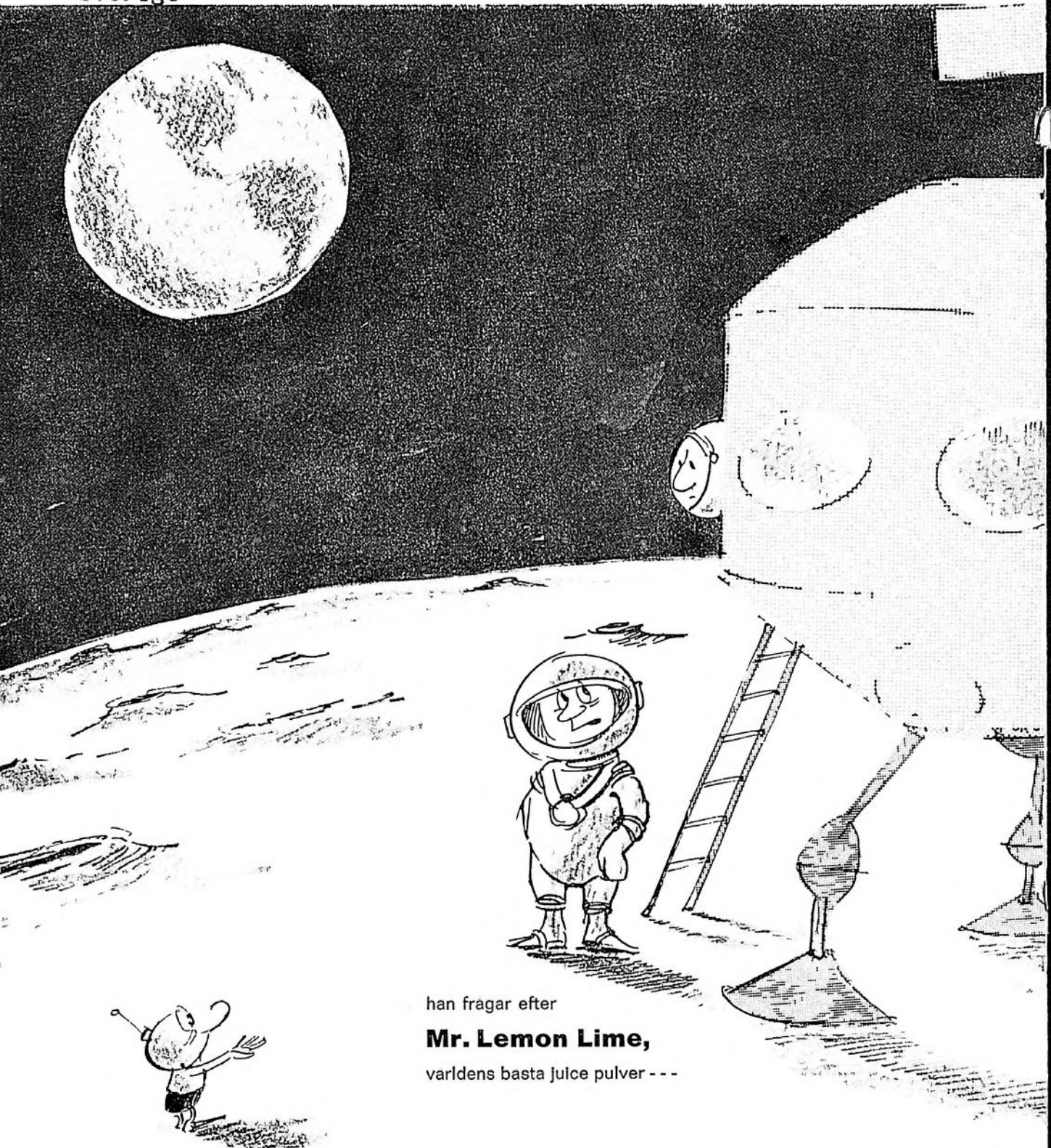

-MARKT
ENLIGT
SEMKOS SKARPTA
SAKERHETSKRAV
DRIVS MED 24 VOLT

högeffektiv el-toalett med EFTERBRÄNNKAMMARE

Begar broschyr från Elektro MIBO AB, 542 00 Mariestad - Telefon 0501/13620 - Telex 5939

...ingen or
Lennart Sjogren
Djurgårdsvagen 220-222
115 21 Stockholm
Sverige

han fragar efter

Mr. Lemon Lime,

vardens basta juice pulver - - -

Uppfriskande citronpulver naturell — latt att ha med på resan

Dernings AB
Goteborgs Frihamn